

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/100/2021
Identifikačné číslo spisu: 4116217864
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4116217864.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ I. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, XXX XX T. a 2/ N. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, XXX XX T., zastúpených JUDr. Dagmar Danóciovou, advokátkou so sídlom Hodálova 2, 949 01 Nitra, proti žalovanému: H. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, XXX XX T., zast. Mgr. Petrom Miklóssym, advokátom so sídlom Hlavná 1221, 952 01 Vráble, o odstránenie časti nadstavby, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16C/338/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 12Co/94/2019-210 zo dňa 12.05.2020, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

Žalobcom 1/ a 2/ priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Súd prvej inštancie rozsudkom sp. zn. 16C/338/2016-121 zo dňa 26. novembra 2018 výrokom I. uložil žalovanému povinnosť odstrániť časť nadstavby malometrážneho rodinného domu (zrubovej nadstavby postavenej na garáži) na CKN parcelách č. XXXX/X, XXXX/X, k. ú. T., zapísaných na LV č. XXXX presahujúce na CKN parcely č. XXXX, XXXX, k. ú. T. zapísané na LV č. XXXX po hranicu medzi týmito pozemkami v rozsahu:

- presahujúcu strechu v strede garáže nad parc. č. XXXX - 34 cm, za garážou 27 cm, na konci nadstavby malometrážneho rodinného domu, na parc. č. XXXX - 11 cm,
- presahujúce rohové spoje na parc. č. XXXX - 26 cm,

a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Výrokom II. priznal žalobcom 1/ a 2/ proti žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 12. mája 2020 č. k. 12Co/94/2019-210 výrokom I. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Výrokom II. priznal žalobcom 1/, 2/ voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne prihliadal na všetko,

čo vyšlo v konaní najavo, a vzniknutú situáciu zhodnotil komplexne. S ohľadom na odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolací súd konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky podstatné námietky žalovaného opísané v odvolaní, odôvodnenie jeho rozsudku zodpovedá požiadavkám upraveným v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom toto rozhodnutie odvolací súd nezhodnotil ako arbitrárne, nepresvedčivé a nepreskúmateľné a bližšie zdôvodnenie veci z hľadiska ustanovenia § 135c ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka sám do odôvodnenia tohto rozsudku doplnil. Súd prvej inštancie súčasne s konštatovaním nesprávneho postupu žalovaného pri budovaní nadstavby správne posúdil danú situáciu a svoje právne závery dostatočne odôvodnil citovanými, správne aplikovanými v tom čase platnými a účinnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku ako aj Občianskeho zákonníka. S ohľadom na to odvolací súd nemohol posúdiť odvolanie žalovaného ako opodstatnené, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v podrobnostiach poukázal na jeho odôvodnenie.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dňa 27.04.2021 prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorým napadol rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu. Prípustnosť dovolania vymedzil odkazom na ust. § 420 písm. a) a písm. f) CSP.

3.1. V nadväznosti na ust. § 420 písm. a) CSP uviedol, že v predmetnom konaní sa rozhodlo o veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, pričom odstránenie časti nadstavby je podľa dovolateľa a ním predloženého Odborného vyjadrenia potrebné považovať za zmenu stavby, ktorá podlieha stavebnému povoleniu. Porušenie zákona č. 50/1967 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, ku ktorému by došlo splnením povinnosti stanovenej rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 16C/338/2016-121 zo dňa 26.11.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/94/2019-210 zo dňa 12.05.2020, ako právne relevantná skutočnosť brániaca vymáhateľnosti predmetného súdneho rozhodnutia je dôsledkom práve toho, že o zmene stavby vo vlastníctve žalovaného nerozhodoval príslušný štátny orgán, ale rozhodoval o nej súd, ktorý podľa dovolateľa na to nemá právomoc.

3.2. Prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP dovolateľ odôvodnil tým, že súd prvej inštancie zodpovedajúcim spôsobom neprihliadol na dôkazy predložené žalovaným v súvislosti s neprípustnosťou odstránenia časti zrubovej nadstavby rodinného domu v jeho vlastníctve. Tým, že súd nevykonal žiadne ďalšie dôkazy potrebné na odborné posúdenie stavebno-technickej možnosti a dovolenosti požiadaviek žalobcov, a v konečnom dôsledku zároveň tým, že súd nesprávne vyhodnotil predmet konania a okolnosti danej veci z hľadiska svojej právomoci a svoju právomoc rozhodnutím vo veci prekročil, porušil právo žalovaného na spravodlivý súdny proces.

3.3. Žiadal zrušiť rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 16C/338/2016-121 zo dňa 26.11.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/94/2019-210 zo dňa 12.05.2020, konanie zastaviť a vec postúpiť mestu Nitra ako príslušnému orgánu, do ktorého právomoci vec patrí. Dovolateľ si uplatnil aj náhradu trov dovolacieho konania.

3.4. Sprievodným dokumentom k dovolaniu bol návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania, z dôvodu, že rozsudok odvolacieho súdu žalovanému nebol doručený, keďže sa považoval za doručený v zmysle zákonnej fikcie jeho doručenia. Ako dôvod nedoručenia dovolateľ uviedol trvanie vyhlásenej mimoriadnej situácie na území SR a trvanie a realizovanie opatrení na zamedzenie šírenia nákazy chorobou COVID-19 v čase doručovania tohto rozsudku. Keďže dovolateľ žije v domácnosti so svojím otcom (ročník XXXX), dovolateľ dodržiaval platné opatrenia a zachovával potrebnú opatrnosť, eliminoval, resp. v maximálnej možnej miere obmedzoval priame sociálne kontakty s inými ľuďmi a návštevami prevádzok. Dovolateľ mal za to, že tieto okolnosti boli a sú ospravedlniteľným dôvodom, pre ktorý dovolateľovi rozsudok odvolacieho súdu nebol reálne doručený a dovolateľ nemal možnosť sa s ním oboznámiť.

3.5. Dňa 08.03.2022 doplnil dovolateľ svoje podanie o návrh na odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu. Za dôvod hodný osobitného zreteľa považoval dovolateľ skutočnosť, že vykonaním dovolaním napadnutého rozsudku (splnením povinnosti stanovenej predmetným súdnym rozhodnutím) sa naruší statika stavby, ohrozí bezpečnosť pri jej užívaní, resp. sa reálne ohrozí samotná existencia stavby. Tiež poukázal na skutočnosť, že súdna exekútorka vydala príkaz na začatie exekúcie uložením pokuty za nesplnenie súdom ustanovenej povinnosti (príkaz na začatie exekúcie sp. zn. 400EX/843/20 zo dňa 11.02.2022).

4. K dovolaniu sa vyjadrila právna zástupkyňa žalobcov 1/ a 2/, ktorá žiadala dovolanie odmietnuť ako oneskorene podané podľa ust. § 447 písm. a), eventuálne ho zamietnuť ako nedôvodné a žiadala priznať žalobcom 1/ a 2/náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) zisťoval najskôr, či dovolanie bolo podané v zákonom určenej lehote a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť (§ 447 písm. a/ CSP).

6. Podľa § 427 ods. 1 CSP sa dovolanie podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Podľa § 121 ods. 3 CSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

Podľa ust. § 122 CSP súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

7. V preskúmvanej veci bol dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu doručený fikciou doručenia dňa 08.07.2020. Zákonom stanovená dvojmesačná lehota na podanie dovolania uplynula dňa 08. septembra 2020. Dovolanie žalovaného spolu s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty bolo cez ÚPVS podané dňa 27.04.2021. Návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania nie je možné vyhovieť. Z šetrenia vykonaného dovolacím súdom vyplýva, že rozsudok odvolacieho súdu bol podaný do poštovej prepravy dňa 15.06.2020. Zásielka bola uložená na pošte dňa 18.06.2020, pričom dátum prvého pokusu o doručenie bol dňa 17.06.2020, dátum opakovaného pokusu o doručenie bol dňa 18.06.2020. Dňa 08.07.2020 obdržal súd informáciu, že správa nebola listinne doručená z dôvodu, že adresát si zásielku neprevzal v odbernej lehote.

8. Dovolačný súd nemôže dať za pravdu dovolateľovi, že zásielku si neprevzal z dôvodu trvania vyhlásenej mimoriadnej situácie na území SR v čase doručovania tohto rozsudku. Dovolačný súd konštatuje, že mimoriadna situácia vyhlásená Vládou SR od dňa 12. marca 2020 z dôvodu ohrozenia verejného zdravia II. stupňa v dôsledku pandémie infekčného ochorenia COVID-19, ostáva naďalej v platnosti, avšak táto má význam hlavne pre konkrétne plnenie úloh a opatrení v zmysle § 3b ods. 2 zákona č. 42/1994 Zb. o civilnej ochrane obyvateľstva. Núdzový stav v období pretrvávajúcej mimoriadnej situácie v súvislosti s pandemiou COVID-19 bol Vládou SR vyhlásený podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov v súvislosti s vykonávaním niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie prijatých Vládou SR na zamedzenie šírenia infekčného ochorenia COVID-19 od dňa 16. marca 2020 (Uznesenie Vlády SR č. 114 zo dňa 15.03.2020, publikované v Zbierke zákonov č. 45/2020), a ukončený uplynutím 13. júna 2020 (Uznesenie Vlády SR č. 366 zo dňa 10.06.2020, publikované v Zbierke zákonov č. 147/2020). V čase doručovania napadnutého rozsudku tak núdzový stav už neplatil. Pobočky pôšt museli byť podľa rozhodnutia Vlády SR zo 16.3.2020 v čase núdzového stavu otvorené. Slovenská pošta, a. s. je súčasťou kritickej infraštruktúry štátu. Nad rámec vyššie uvedeného Slovenská pošta, a. s. upravila doručovanie úradných zásielok, poistených listov, doporučených listov „do vlastných rúk“ (tlačová správa zo dňa 19.03.2020 dostupná na: https://www.posta.sk/subory/40195/2020_03_19_uprava-dorucovania-niektorých-doporučených-zasielok_final.pdf). Počas inkriminovaného obdobia pozastavila doručovanie týchto druhov zásielok na adresu doručovateľom, pričom tieto oznamovala. Zásielky boli uložené na pobočkách pôšt a zákazník dostal do schránky oznámenie o uložení zásielky (tzv. žltý listok). Vydávanie vyššie uvedených druhov zásielok bolo zabezpečené pri priehradke na poštách, pričom úložná lehota týchto takzvaným oznámeným zásielkam bola automaticky predĺžená o ďalších 14 kalendárnych dní, bez vyberania poplatku za službu.

9. Doručovanie rozsudku odvolacieho súdu nespadá do obdobia trvania núdzového stavu, naopak, dovolateľovi sa doručovalo už po skončení núdzového stavu a v rámci všeobecného uvoľňovania protipandemických opatrení. Dovolaciemu súdu sa účelovou javí aj argumentácia, kedy dovolateľ tvrdil, že si potreboval nájsť a zvoliť právneho zástupcu, ktorý by jeho zastupovanie prevzal, pričom jeho súčasný právny zástupca nahliadol do spisu dňa 12.04.2021, teda až vtedy mal žalovaný reálne možnosť spoznať obsah rozsudku odvolacieho súdu. Dovolaciemu súdu pritom neušlo, že dovolateľ dňa 12.08.2020 zasielal doporučené súdu sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Nitra sp. zn. 16C/338/2019-228 zo dňa 17.07.2020.

10. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného dovolanie ako oneskorene podané podľa § 447 písm. a) CSP odmietol.

11. Najvyšší súd navyše dodáva, že vzhľadom na neprípustnosť dovolania o návrhu na odklad vykonateľnosti podľa ust. § 444 CSP nerozhodoval.

12. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté, nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.